

Dr. sc. Sinan Alispahić

Rukovoditelj Sektora za vozače

HRVATSKI AUTOKLUB

METODIKA POUČAVANJA I VOĐENJA KANDIDATA ZA VOZAČE

SADRŽAJ:

- ***KOJI JE NAŠ CILJ***
- ***CILJEVI UČENJA VOŽNJE***
- ***KAKO BITI KVALITETNIJI POUČAVATELJ***
- ***KOMPETENCIJE POUČAVATELJA***
- ***KAKO POUČAVATI***
- ***KAKO BITI USPJEŠNIJI***

KOJI JE NAŠ CILJ?

*Poboljšanje sigurnosti
cestovnog prometa!*

KVALITETNO POUČAVANJE !
*Novi pristup - naučiti kandidata
sigurnoj vožnji*

KAKO USPIJEŠNO POUČAVATI ?

KOJI SU CILJEVI UČENJA VOŽNJE?

* SAMOSTALNA VOŽNJA

* SIGURNA VOŽNJA

* SVIJEST O RIZIKU

* ODGOVORNOST

*Kvalitetna osposobljenost - priprema
za stvarne uvjete vožnje*

KAKO BITI KVALITETAN POUČAVATELJ?

* **IZOBRAZBA – ZNANJE I VJEŠTINE**

* **STRUČNA OSPOSOBLJENOST**
Poznavanje struke

* **PSIHOLOŠKA OSPOSOBLJENOST**
Prometna psihologija

* **NASTAVNIČKA OSPOSOBLJENOST**
Metodičko-didaktičke sposobnosti

KOMPETENCIJE: ANIMATOR-KOMUNIKATOR-TERAPEUT

KOMPETENCIJE NASTAVNIKA PSIHOLOŠKA OSPOSOBLJENOST

**Mogu li ja to
sve
realizirati?**

KAKO BITI USPJEŠAN POUČAVATELJ?

* **KOMPETENCIJE** – skup znanja i vještina,
te pripadajuća samostalnost i odgovornost
(KO)

- 1 Skup povezanih sposobnosti, obveza, znanja i vještina koje osobi omogućuju učinkovito izvođenje aktivnosti
- 2 Standardizirani uvjeti koje pojedinac mora ispunjavati za pravilno izvođenje određene zadaće, posla ili struke

UČENJE

**STJECANJE NOVIH I/ILI POBOLJŠANJE
POSTOJEĆIH KOMPETENCIJA**

POUČAVANJE

**PRUŽANJE MOGUĆNOSTI ZA STJECANJE NOVIH
I/ILI POBOLJŠANJE POSTOJEĆIH KOMPETENCIJA**

MODERNA NASTAVA

- učenje orijentirano na kompetencije
- nastoji razviti kompetencije

VRSTE KOMPETENCIJA

1 **PODRUČNO-SPECIFIČNE (STRUČNE) KOMPETENCIJE**

Povezane su s određenim područjem te se još nazivaju i **stručnim kompetencijama**. Čine jezgru programa.

2 **GENERIČKE (OPĆE) KOMPETENCIJE**

Skup su znanja, vještina i vrijednosti koje imaju široku primjenu u **različitim područjima djelatnosti**, omogućuju fleksibilnu prilagodbu zahtjevima, **različitim razinama i zahtjevnosti poslova**.

EKO - HKO

EU - 2008

1

KOMPETENCIJSKI OKVIR

Skup kompetencija potrebnih za učinkovito izvođenje posla ili struke.

2

KVALIFIKACIJSKI OKVIR

Skup ovjerenih i pravno usvojenih kompetencijskih okvira, od kojih svaki kvalificira osobu za profesionalne uvjete na standardiziranoj razini

EUROPSKI KVALIFIKACIJSKI OKVIR (EQF)

1

INSTRUMENTALNE KOMPETENCJE

- sposobnost analize i sinteze
- organizacija i planiranje
- temeljno **opće** znanje
- komuniciranje na materinjem jeziku
- **računanje** i analiza informacija
- percepcija i rješavanje problema
- donošenje odluka

2

INTERPERSONALNE KOMPETENCJE

- timski rad
- **samokritičnost**
- **kritičnost**
- interdisciplinarna suradnja
- socijalne vještine
- komunikacija sa **stručnjacima drugih područja**
- **etičnost**

3

SUSTAVNE KOMPETENCJE

- primjena znanja u praksi
- **istraživačke** vještine
- otvorenost drugim kulturama
- sposobnost stalnog **učenja**
- sposobnost prilagodbe novim tehnologijama i situacijama
- samostalni rad
- kreativnost
- liderstvo

OSNOVNE KOMPETENCIJE NASTAVNIKA

1

Podrška inovativnom
poučavanju i učenju
orijentiranom na
polaznika

2

Procjena i nadzor
procesa i ishoda učenja

3

Osmišljavanje i provedba
programa, rasporeda,
materijala za treninge
i didaktičkih metoda

4

Pružanje smjernica za
učenje i savjetovanje

5

Formiranje partnerstva
unutar i izvan vlastite
ustanove-autoškole

6

Provoditi vlastiti
Profesionalni razvoj
i kreativnost

STILOVI UČENJA

“Stil je učenja način razmišljanja, obrade i razumijevanja informacija, a sadrži opis stavova, navika i ponašanja koje određuju naše sklonosti u učenju”. STIL KOJI PREVLADAVA

1

VIZUALNI

- najbolje uče gledajući
- razmišljaju u slikama
- izrađuju grafikone, ilustracije
- moraju vidjeti da bi zapamtili
- uredni su i organizirani
- brzo pričaju
- vole crtati i pisati

2

AUDITIVNI

- najbolje uče slušajući
- vole razgovarati o onome što uče s drugima
- lakše uče čitajući naglas
- moraju čuti kako bi zapamtili
- ne vole pisane upute
- vole slušati i raspravljati

3

KINESTETIČKI

- najbolje uče kroz pokret i dodir
- vole praktična rješenja
- dodiruju osobe da bi privikle njihovu pažnju
- često koriste pokrete dok govore
- koriste računala u učenju

KOLBOVI STILOVI UČENJA

1

AKTIVISTI

Uživaju biti u središtu pozornosti i usmjeravaju je na **praktične** aktivnosti

2

MISLIOCI

Detaljno razmišljaju prije nego što krenu djelovati i donose odluke kada su potpuno sigurni da su u pravu

3

TEORETIČARI

Vide kako stvari djeluju u cjelini. Usmjereni su na analiziranje situacija s naglaskom na **logičnost** i racionalnost

4

PRAGMATIČARI

Vole vidjeti važnost svog rada i **praktični** su u osmišljavanju rješavanja problema

NASTAVNE METODE

Za izbor odgovarajuće metode potrebno je poznavati prednosti i nedostatke **različitih** nastavnih metoda te uzeti u obzir neke kriterije koji odgovaraju na sljedeća pitanja:

- 1 Odgovara li metoda postavljenom cilju i vodi li razvijanju vještina, znanja i sposobnosti?
- 2 Omogućava li metoda uključivanje različitih stilova učenja?
- 3 Koliko je vremena, prostora i materijala potrebno za provedbu metode?
- 4 Koji stupanj znanja i vještina zahtijeva određena metoda?
- 5 Odgovara li metoda stilu poučavanja nastavnika?
- 6 Zahtijeva li provođenje metode aktivnost polaznika?

KOJA SU TEMELJNA UMIJEĆA POUČAVATELJA?

- ***PLANIRANJE I PRIPREMA***
- ***IZVEDBA NASTAVNOG SATA***
- ***VOĐENJE I TIJEK NASTAVNOG SATA***
- ***UGOĐAJ TIJEKOM NASTAVNOG SATA***
- ***ODGOVORNOST***
- ***OCJENJIVANJE KANDIDATOVOG NAPRETKA***
- ***OSVRT I PROSUDBA VLASTITOG RADA***

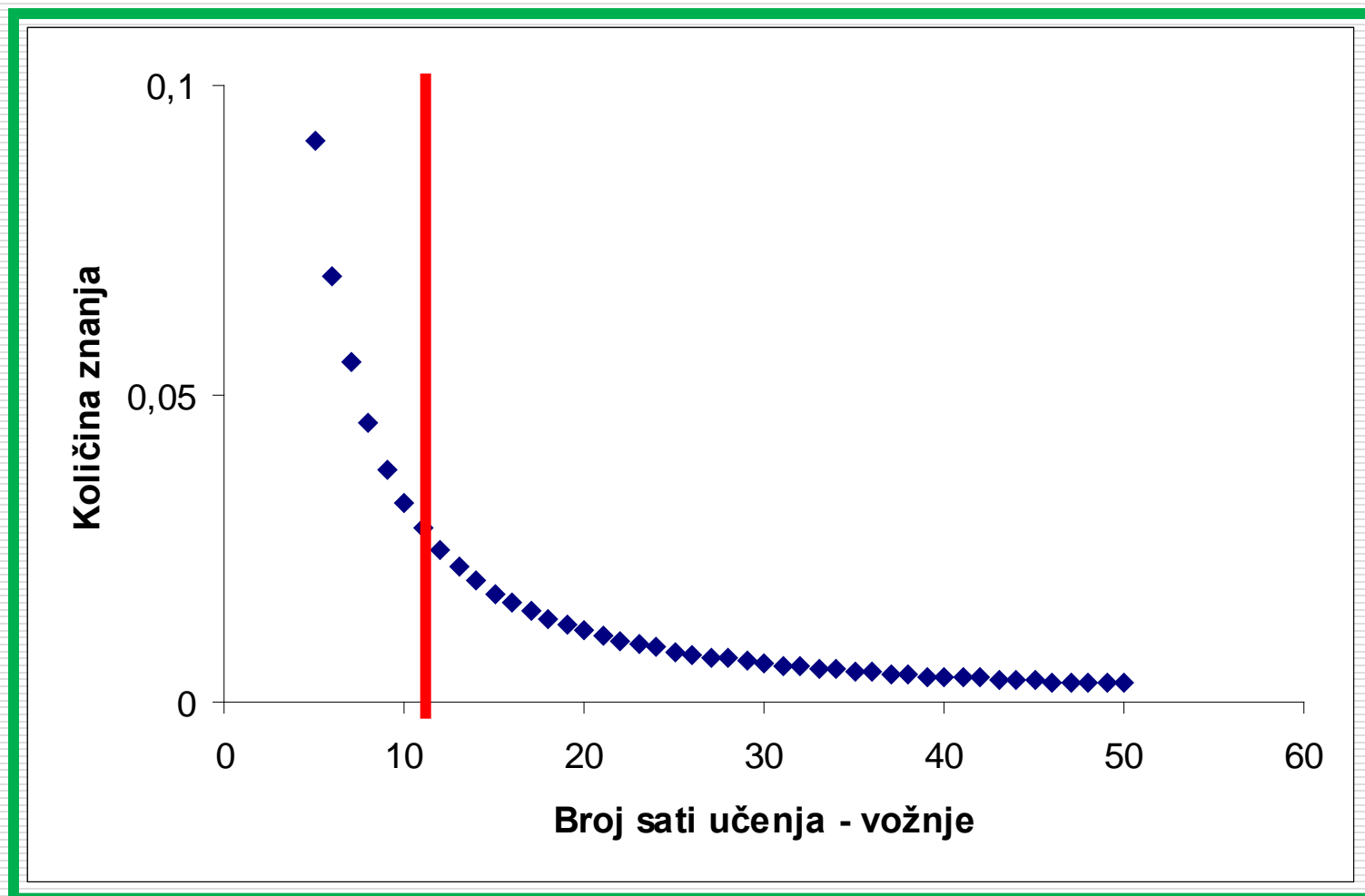
FORMIRANJE VOZAČKOG ZNANJA, VJEŠTINA I NAVIKA

ZNANJE – sveukupnost usvojenih reduciranih elemenata potrebnih za samostalno i sigurno upravljanje vozilom

- Razumijevanje
- Analiziranje
- Sintetiziranje
- Primjena
- Vrednovanje, kritičko mišljenje

UMIJEĆE – sposobnost da se postigne jasan cilj

ZAKONITOSTI STJECANJA VOZAČKOG ZNANJA

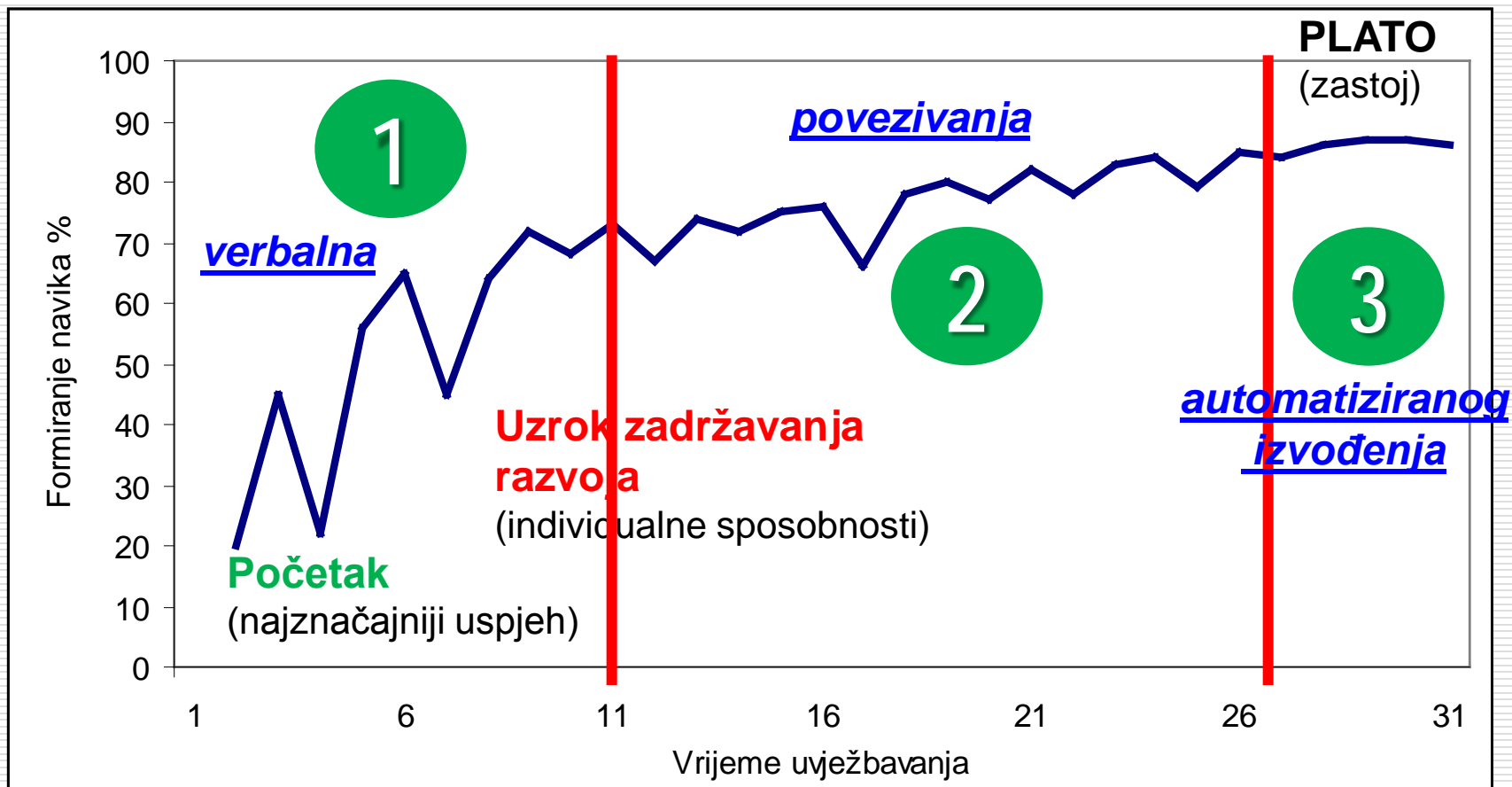
VJEŠTINE – skup pravilnih, brzih i ekonomično izvedenih operacija (aktivnosti) kojima se reagira na uvjete vožnje u prometu

- . Naučene praktične radnje
- . Svjesno i automatizirano

NAVIKE – potpuno automatizirane vještine, svjesno usmjeravane

FAZE – razvoj vozačkih vještina i navika

ZAKONITOSTI STJECANJA VOZAČKIH VJEŠTINA I NAVIKA!

NAČELA PAMETNE VOŽNJE

PROVJERI

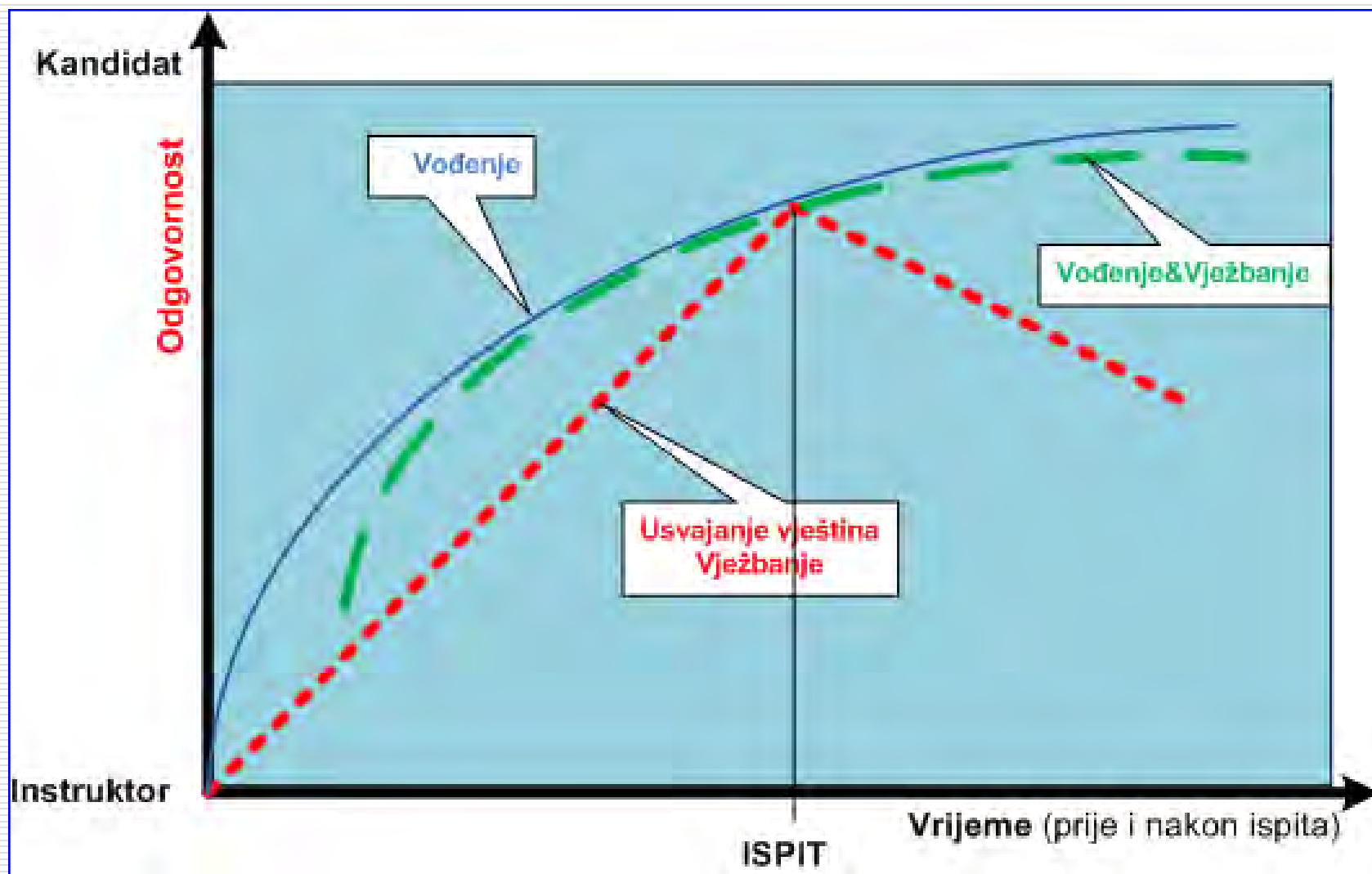
PROCJENI

ODLUČI

IZVEDI

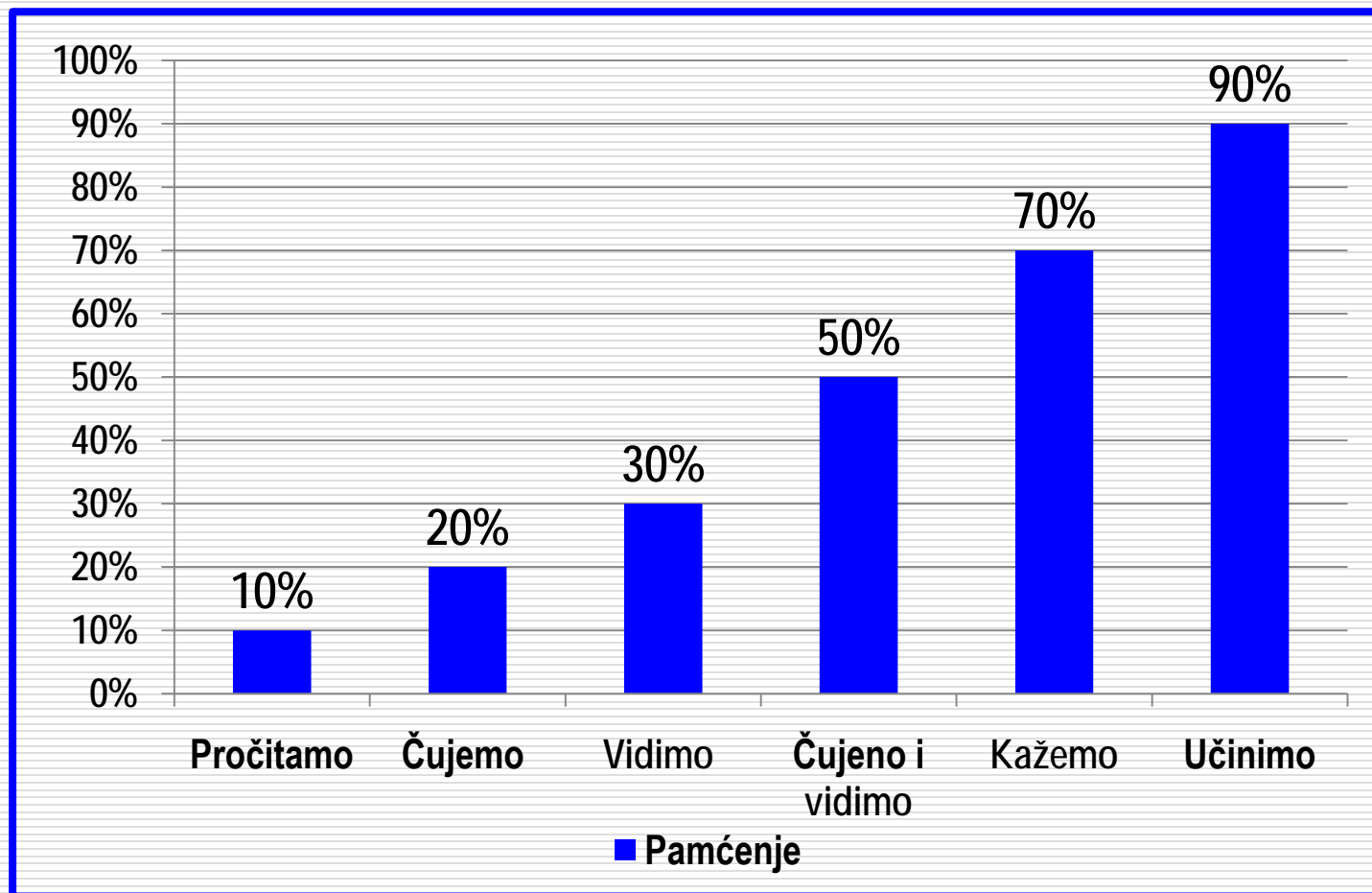

PAMĆENJE

LOGIČKO

STVARALAČKO

KAKO POUČAVATI?

PROBLEMSKI PRISTUP

**UČENJE
RJEŠAVANJEM
PROBLEMA**

**NAJVIŠI
OBLIK
UČENJA**

PROBLEMSKI PRISTUP?

Problemska nastava

Voditi kandidata

Pitati kandidata

Kandidat mora razmišljati

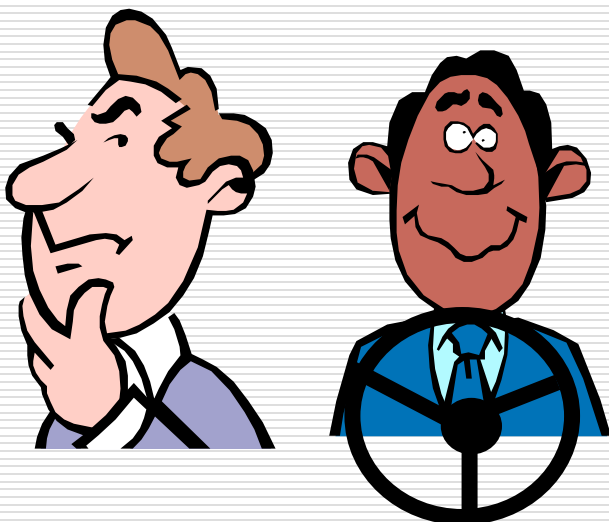
Koncentracija i svijest u vozilu

Važnost emocija – IQ/EQ

POPULACIJA - MLADI

ŠTO ŽELE – MLADI ?

**MOGUĆNOSTI
RAZVOJ – MOZAK!**

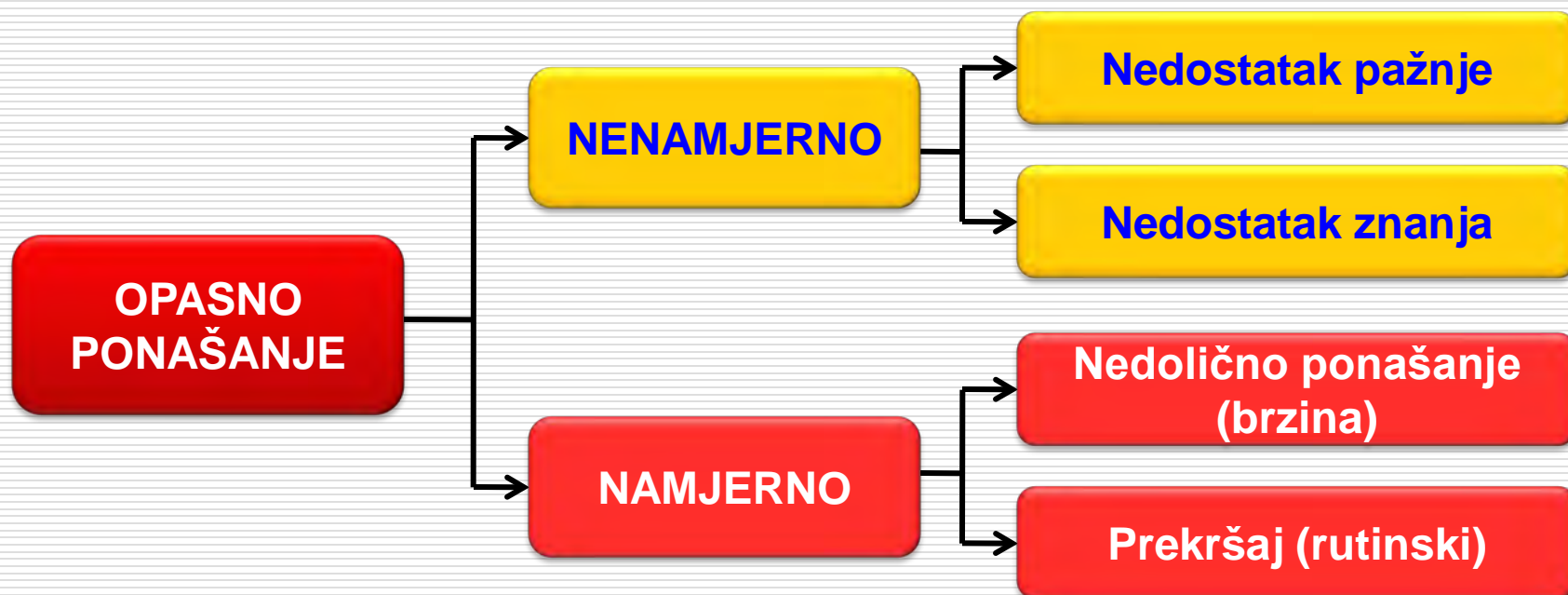
BITI MOBILNI

**JELI IH
RAZUMIJEMO?**

**KAKO
KOMUNICIRAMO?**

**KAKO IH
MOTIVIRATI?**

MODEL PONAŠANJA MLADIH!

KAKO POSTATI USPJEŠNIJI?

- * RAZVIJANJE I POBOLJŠANJE VJEŠTINA
- * STJECANJE DODATNIH KOMPETENCIJA
- * KOMUNIKACIJSKE VJEŠTINE
- * GOVOR TIJELA
- * VJEŠTINE POUČAVANJA
- * POVRATNA INFORMACIJA

UČENJE VOŽNJE!

Zašto osobe uče voziti?
Što motivira kandidate?
Kako se odvija učenje?
Koje su barijere učenja?

GOVOR TIJELA!

Važnost interpretiranja?
Značenje znakova?
Spoznaja govor/misli?
Razvoj sposobnosti čitanja?

GOVOR TIJELA KANDIDATA!

- izraz lica
- pogled

- držanje
- geste

- razmak
- dodir

Kandidat koji
je spreman
slušati
vas!

Kandidat
koji se
boji!

Kandidat
koji je
zadovoljan,
dobro
raspoložen:

Kandidat
koji je
razočaran!

Kako brže stjecati vozačko iskustvo?

Nove metode:

- vožnja uz komentar
- percepcija rizika –uočavanja opasnosti

Vožnja uz komentar od kandidata zahtijeva komentiranje onoga što se događa dok vozi: što trenutno radi,

- što trenutno uočava,
- koje opasnosti mogu nastati,
- koje mjere treba poduzeti da bi se opasnost izbjegla. a instruktor sluša njegove komentare.

**Što radi instruktor vožnje? – sluša njegove komentare
uočavanje siruacije, prilagodba brzine, procjena opasnosti**

PERCEPCIJA RIZIKA – UOČAVANJE OPASNOSTI

Veliki broj kandidata pozitivno se izjasnio o primjeni ove metode, s **osjećajem** kako su bili prisiljeni brže **uočavati** pojedinu situaciju u prometu:

- naučili su opažati situacije
- i komentirati ih u sebi tijekom vožnje.

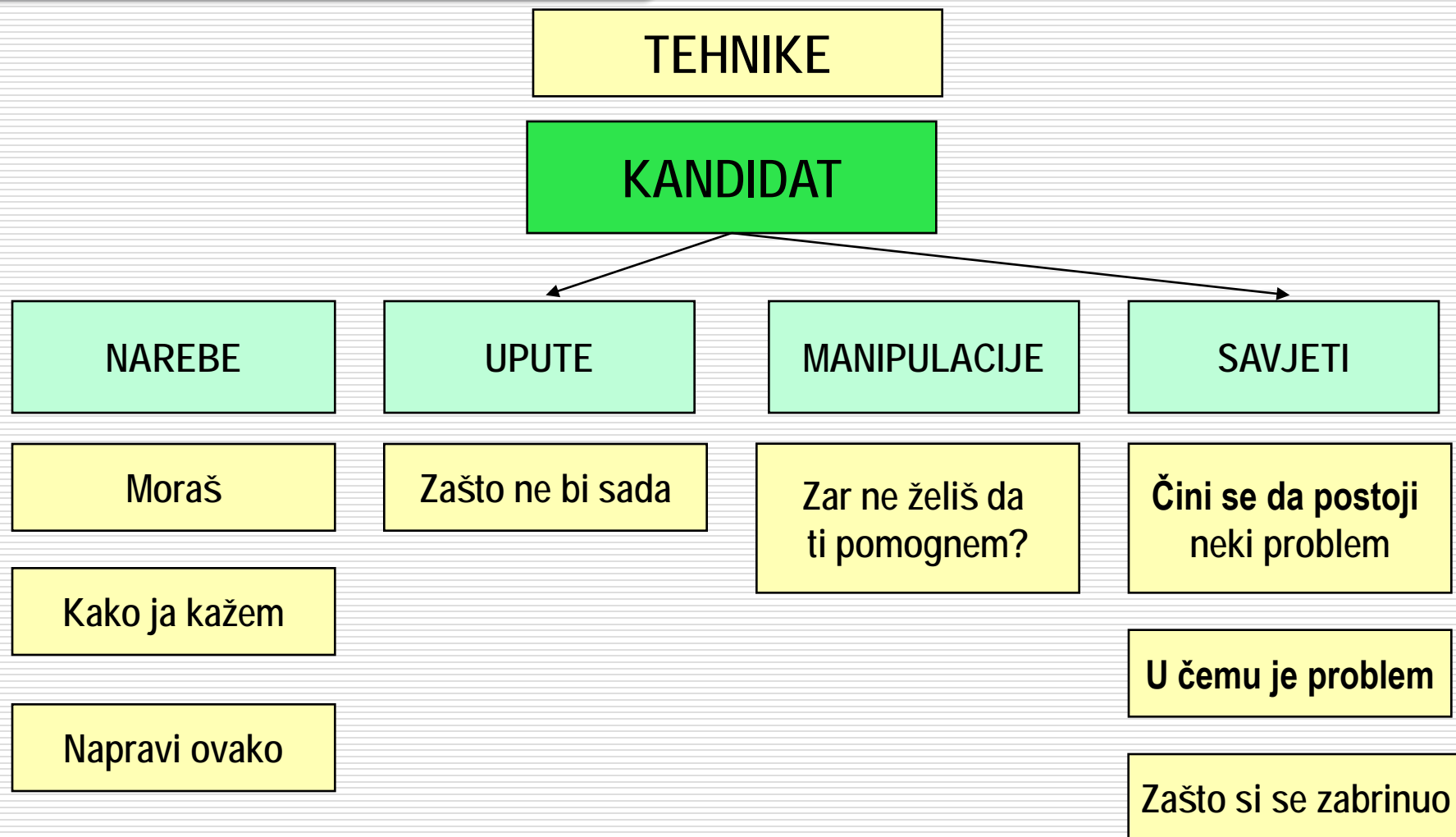
Sposobnost pravodobnog uočavanja
jedan od ključnih elemenata
sigurne vožnje

Mogući problem:

- preveliko mentalno **opterećenje** kandidata
- korisna je kada za osposobljavanje postoji dovoljno raspoloživog vremena.

KAKO UČITI KANDIDATE?

OCJENJIVANJE KANDIDATOVOG NAPRETKA!

- *temeljito, konstruktivno i pravodobno*
- *povratna informacija – cilj potaknuti kandidata da se više trudi i da ne izgubi samopouzdanje*
- *različiti načini ocjenjivanja i evidencije o napretku*
- *kandidati i sami trebaju ocjenjivati svoj napredak*
- *ocjena koliko je poučavanje bilo uspješno i je li moguć daljnji napredak*

7. OSVRT I PROSUDBA VLASTITOG RADA

- ***evaluacija nastavnog sata zbog budućeg planiranja***
- ***redovito treba razmišljati o svom radu i mogućem poboljšanju***
- ***redovito treba kritički razmišljati o tome kako bi se vrijeme i trud mogli bolje iskoristiti***
- ***redovito razmišljati o postupcima i tehnikama kojima se bori protiv stresa***

Molim vas da me
prijavite za
polaganje
vozačkog ispita

Žalim, ali
mislim da još
niste spremni!

Zašto kandidat ne prihvća ocjenu instruktora?

- ***objektivnost ocjene***
- ***materijalni interes instruktora***
- ***razina znanja i vještina***

Koja je funkcija ocjene?

- ***obavijest o postignutom uspjehu***
- ***temelj za nastavak osposobljavanja***
- ***motivacija***

Što se prati ocjenjivanjem?

- ***odgojno-obrazovni rad kandidata***
- ***razvoj kandidata***
- ***razina koju je kandidat postigao***

Koji je način ocjenjivanja?

- ***numerički (1- 5)***
- ***slovni (A, B, C)***
- ***opisni (zadovoljava ne zadovoljava)***

Način praćenja i mjerenja razine usvojenosti vještina vožnje

Radnje vozilom – sadržaji obuke (praćenje)

ELEMENTI ZA OCJENJIVANJE	L	%	DZ	%	Z	%	UKU PNO
Točnost (redoslijed radnji)							
Pravilnost izvođenja radnji							
Sigurnost (procjena opasnosti)							
Brzina izvođenja radnje							
U K U P N O							
POTPIS							

EDUKACIJA I USAVRŠAVANJE NOVE KOMPETENCIJE

USPJEH JE SIGURAN!

**HVALA VAM
NA POZORNOSTI!**